

[Statsministeren.]

stadig, at så snart det bliver militært muligt, vil dette ske.

Så spurgte det ærede medlem mig, hvis jeg husker rigtigt — det er, for at der ingen misforståelse skal være —, om ikke det var rigtigt, at andre lande havde godkendt, at danske styrker kun skulle anvendes til at forsvare dansk område, og hertil svarede jeg, at det synes jeg rigtigt at gå ud fra, og det gav jeg min tilslutning, og så føjede jeg til, at styrkerne ved Kielerkanalen, såvidt jeg kunne se, opfyldte dette formål, og jeg mente, at det ærede medlem hr. Hans Hedtoft var enig med mig i det. Jeg er ikke militærstrateg, men hvis talen er om at forsvare dansk rigsområde, kan jeg ikke se, at der skulle være noget mere effektivt sted at gøre det på end netop ved Kielerkanalen.

Jørgen Jørgensen (Lejre): Jeg skal ved denne lejlighed ikke diskutere med den højtærede forsvarsminister nødvendigheden af at gennemføre 18 måneders tjenestetid i det hele taget. Jeg peger kun på, at Norge har sagt, at man ikke ser sig i stand til at gennemføre den, i hvert fald ikke på nuværende tidspunkt, og det er det, diskussionen står om. Beslutningen om 18 måneders tjenestetid er jo taget af et flertal her i tinget. Diskussionen står på, om det er forsvarligt under de vilkår, vi kan byde de unge værnepligtige, at gennemføre den udvidede tjenestetid nu. At det ikke er det, har jeg givet grunde for.

Det ærede medlem hr. Hans Hedtoft opfordrede også til med de oplysninger, der forelå, at vente et halvt år, når man ikke var i stand til at byde soldaterne bedre vilkår. Det kan jeg være enig med det ærede medlem i, naturligvis, men jeg må tilføje, at den stærke kritik, det ærede medlem rettede mod forsvarsministeren også måtte give mig den opfattelse, at det ærede medlem var enig med mig i, at det ikke var forsvarligt at indkalde soldaterne nu.

Når det ærede medlem nu i anden omgang siger, at han vil overlade til regeringens skøn, hvornår forholdene gør det forsvarligt at gå til den udvidede tjenestetid, synes jeg, det efter den debat, vi har haft i dag, er at vise den nuværende forsvarsminister en overvældende tillid at overlade til ham at afgøre, hvornår vilkårene er forsvarlige for en udvidelse af

tjenestetiden. Det tror jeg hellere vi andre må være ham lidt behjælpelige med. (*Ordføreren for forespørgerne* [Hans Hedtoft]: Det er vel regeringen, der skal træffe den afgørelse!). Ja, regeringen har truffet en afgørelse, som det ærede medlem stærkt har kritiseret, jeg mener med rette. Jeg synes derfor ikke, det er hensigtsmæssigt, at socialdemokratiet fremdeles vil overlade til regeringen alene at tage ansvaret for, hvornår den udvidede tjenestetid kan indføres. Det ærede medlem hr. Hans Hedtoft fremfører, at han ikke har tilstrækkelige oplysninger om muligheden for at tilvejebringe rimelige kår for de indkaldte soldater, men det har dog gang på gang været nævnt, at der ikke er tilstrækkeligt med befalingsmænd og ikke tilstrækkelige kaserner. Derfor synes jeg, at det uanset den diskussion, vi har haft i dag, dog stadig må være en opgave for socialdemokratiet med den stilling, partiet har taget, på egen hånd og uden at holde sig til forklaringer fra den højtærede forsvarsminister, som det ærede medlem dog ikke i dag har vist så ubetinget tillid, sammen med os at sige, at med alle de oplysninger, der foreligger, mener vi ikke, det er forsvarligt at gennemføre 18 måneders tjenestetid. Det havde været mere logisk, synes jeg i hvert fald.

Det ærede medlem hr. Viggo Starcke rettede et par spørgsmål til mit parti om, hvorvidt vi stod på det standpunkt, at vi var tilhængere af frivillig værnepligt. Jeg vil dertil svare, at militærstyrker i det omfang, som det ærede medlem tilråder, anser jeg det ikke for muligt at skaffe tilveje på frivilligt grundlag. Jeg siger udtrykkeligt: militærstyrker i det omfang, som det ærede medlem er tilhænger af. Iøvrigt er der en udvikling i gang i retning af at indføre større frivillighed for de værnepligtige, både ved marinen, ved flyvertropperne og ved den faste kerne indenfor landhæren. Hidtil har det ikke givet de meget store tal, når man appellerer til frivilligheden, men der er dog en udvikling i gang i så henseende, også under hensyn til, at det er formålstjenligt med de moderne våben at have specialmandskab. Men jeg gentager: jeg anser det for meget usikkert, at en udvidelse af de militære styrker i det omfang, som det ærede medlem hr. Viggo Starcke er tilhænger af, kan skaffes tilveje på frivilligt grundlag. Hvis man vil bygge en hær op på frivilligt grundlag, må man